II. évfolyam. 46. szám. Muraszombat, 1886. november 14-én.

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVÜ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár: Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr. Egyes szám ára 10 kr. Előfizetési pénzek és reclama fők a kiadóhivatalhoz (Grünbaum Márk) intézendők.

Felelős szerkesztő: OLAJOS SÁNDOR.

Kiadó-laptulajdonos: GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők. Hirdetési díj: 1 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr többszöri hirdetésnél soronkint 6 kr. Bélyegdij 30 kr. Nyilttér petitsora 25 kr.

Létesitsünk hitelszövetkezeteket.

Az ősiség, mely évszázadok vérengző csatái közepette is megtartotta a magyar családok számára a földet; az urbér, mely évszázadok csapásai és viszontagságai közepette is fentartotta és szaporitotta a magyar parasztságot: a modern eszmék beköszöntével bucsut vőn s a történelem lapjai közé temetkezett.

Jól tette!

Nagyon roszul tették azonban a modern eszmék megteremtői hogy az ősiség és az urbér helyét üresen hagyták és semmiféle intézménynyel sem biztositották a magyar birtokos számára a földet s még roszabbul tetszik, még nagyobb bünt követnek el azok, a kik a jelenben sem fektetnek sulyt arra, hogy: kié a föld?

E mulasztás, e bün következményei — az évszázados harczok, török-tatár pusztitások következményeinél sokkal végzetszerübbek; végzetszerübbek azért, mert e mulasztásnak, e bünnek köszönhetjük, hogy Magyarország közép- és kisbirtokosainak a sorsa arra a pontra jutott, a mely ponton már a „lenni vagy nem lenni“ kérdésnek nincs többé jogosultsága; mert a magyarországi földbirtokon nyugvó jelzálogteher a legujabb számitások szerint 1574 millió frt, vagyis olyan összeg, mely — a magas adóterheket számba sem véve — valóságos hajótörést jelent a gazdászat terén.

E kétségbeejtő helyzetet nem kevésbé fokozza az, hogy az elnyeléssel fenyegető hullámok áldozatjának: a magyar gazdának élete megmentéséhez már csak egy — szalmaszála vagyon.

E szalmaszál: a hitelszövetkezetek!

Vérző szivvel, de a haldokló őszinteségével kiáltjuk a haza minden fia elé: szervezzetek minél előbb és minél több hitelszövetkezetet, mert ha e szalmaszál is eltünik: akkor Magyarország megszünt mint magyar állam létezni, megdönthetetlen igazság lévén az: „a kié a föld, azé az állam!“

A ki e tétel igazságában és helyességében kételkedik; a kinek teljesen mindegy, bárki birja is a földet, csak fizesse meg az adót; a ki azt hiszi, hogy a jólét, a boldogulás kulcsa abban a „segits magadon, az Isten is megsegit“-féle közmondásban rejlik: abból nemcsak hogy kihalt a hazaszeretet, de tökéletesen meg is vakult; az nem látja, hogy mi történik a nemzetgazdászati politika terén a szomszéd államokban; az azt sem látja: miként lövik ki portájából a nagybirtokost a nagy uzsorások, a középbirtokost a kis uzsorások s a kisbirtokost a pálinkamérők, meg az adóvégrehajtók.

Nasztavimo poszoudszke drüjstve.

Sztarinszivo, stero je po sztotimi lejti kervávi bojnaj naszrejdi je dönok zadrzsála za vogrszke národe zemlou; urbéra, stera je posztotinimi lejti nevoulaj zgodoube, naszreidi je dönok gori obderzsála i razplodila vogerszke pávre: v-moderni pámetaj notri prisesztja je szlobou zéla i med prigodjenyá lijszte sze notri zakopala.

Dobro je vesinyeno!

Jáko szo lagoje vesijnole modernszke pámetni sztvourczi, ka szo sztarinsztva i urbera meszto szo prázno nihäli i nikakse zapovednij szo nej zagvüsali za vogerszkoga vérta zemlou — i hüdejse delajo tiszti, csese vekse grehe delajo onih, steri v-tekoucsen vrejmeni sze ne szpitávlejo na tou, ka: csida je zemla?

Tou zamüdjenyé, té grehji prigodbe sztotinszke lejti bojne, törszke-tatárszke szpüscsáve prigodbe doszta bole szkoucsane; szkoucsane szo záto, ka tou zamüdjenyá, tomi grejhi lejko zahválimo, ká Vogrszkoga országa szrejdnyi i máli ládavczov prísasztvo na tou prislo, na steroj piknyi zse „biti ali nej biti“ pitanyi zse vecs nema oblászti; záto ka vogrszkon országi zemelszkom ládao niki pocsijvajoucsi zaznüvani zasztávek zsmécsa po náj bole nouvi racsunov 1574 milijoun rainski, ali pa táksi prijdavek, steri — viszike porczinszke zsmécse nej v-racsun vzéte — zaisztinszko hajouvno-zrüjsanye sze szkázalo na vérni mejsztaj.

Tou zdvojno meszto nej malo zvisáva tou, ka szpozsérjajon pritávjoucsi voudni valékov áldüvanye: vogrszkoga vérta zsivlejnye obránye nya zse szamo edno — szlamno betvo má.

Tou szlamno betvo je: pouszidszke drüjstve!

Z-krvávnin szrdczon, ali v-mérajoucsin ocsivesz'noszti kricsijmo pred domovinszkoga szaksega szinü: nasztavite kak náj pervlé i kak nájvecs pouszidszke drüjstve, záto csi escse sze tou szlameno betve premine: te zse Vogerszki ország henyao kak vogerszko zderzsánye prebijvati, sztálna pravicza je tou posztánola: „csida je zemla, tisztoga je zderzsánye!“

Sto pri toun gori djányi isztini i dobrouszti sze zdvoji; komi je czilou sze edno, sto stécs naj láda zemlou — naj szamo porczijo plácsa; sto tou mísli, ka dobrouta, blázsenoszti klüjcsi v-„pomágaj sze na szebi i Boug te tüdi pomore“ právleni rejcsi sze nájde; sztoga nej szamo ka je vő zmrla domovinszka lübézen, liki czilou je oszlejmo; té ne vijdi, ka ka sze zgodij v-národno vérsztvi politiki mejszti v-szouszidni zderzsányaj; té tou escse ne vijdi, kak ga vő-

TÁRCZA.

A királyné a betegek közt.

A királyné ő felsége kitünő példával jár elől az emberszeretet gyakorlásában. Fővárosunkba jövet először is a sors üldözöttjeinek, a szerencsétleneknek szenteli idejét. Nemes szive sugallatát követve, mikor néhány órára elhagyja a királyi pompa s fény lakát, hogy a nyomorultak kórágyát a részvét enyhitő balzsamával keresse föl, igazi fejedelmi erényt gyakorol. E hó 4-én a lipótmezei tébolyház boldogtalan lakóit szerencséltette látogatásával; 5-én meg az Erzsébet-kórházat, a szenvedés tanyáját, kereste föl. Jöttét itt sem tudatta előre, csak kevéssel előbb közöltette szándékát a vörőskereszt-egylet gondnokával: Iványa Imrével, ugy hogy a fogadásra már nem lehet semmiféle előkészületet tenni.

A felséges asszony ép ezt akarta. Nem mint királyné, mint nemesen érző nő kivánt megjelenni a betegek közt. Egyszerü fekete kalapot viselt, melyen csupán egy szalagcsokor képviselte a diszt; ruhája fölé pedig szürke esőköpenyt öltött. Csupán Festetich grófnő udvarhölgy kisérte, ki előző nap is vele volt a Lipótmezőn.

A zárt udvari fogat háromnegyed tizkor állott meg az Erzsébet kórház előtt.

A felséges asszony levetette téli bundáját, melyet ott hagyott a kocsiban és udvarhölgyétől meg egy komornyiktól kisérve, felsietett a kórházi épületbe.

Iványa Imre orsz. képviselő, a vöröskereszt-egylet gondnoka és Kalkhof bárónő főnöknő siettek a koronás királyné üdvözlésére. A váratlan látogatás hirére összegyültek a nagy kórház összes orvosai is: dr. Jany Gyula, dr. Takács Endre, dr. Puky Ákos, dr. Elischer Gyula, dr. Farkas László főorvosok; az adminisztrácziő részéről: dr. Goldzieher Vilmos, Lechner kórházi számvevő, Nazik János titkár és Czékus felügyelő, valamint a kórházi segédorvosok. Nemsokára megkezdődött a körut.

Iványa először a fölvételi épület egyik termébe vezette a királynét, ki itt beirta nevét a vendégek könyvébe. Majd az ülésterembe kalauzolták, hol hosszabban nézte a király ő felsége és a saját arczképét, meg az Auguszta császárné által adományozott Szent-Erzsébet képet. Az apáczák lakosztályát, hálószobáit, ebédlőt stb. vette szemügyre, mindenütt dicsérve a rendet, tisztaságot.

Ő felsége a világi ápolók szobáit is megtekintette és aztán a tulajdonképi kórtermek megszemlélésére indult. Az első pavillonban ágyról-ágyra járt. Mindegyik betegnek volt egy-egy biztató szava. Itt fekszik most Kőszeghy Károly, az operaház tagja is, kinek ágyánál a királyné pár pillanatra megállt. Megkérdezte, mi a baja s hogy keletkezett. Kőszeghy elmondta, hogy a lába hüvelykujján volt valami sérülése, mely annyira elmérgesedett, hogy az orvosok már-már amputálni akarták a lábát. Igy jött ide a vöröskereszt-egylet kórházába és most már annyira jobban van, hogy nemsokára elhagyhatja az ágyat. A hallottak után a királyné megelégedéssel távozott és a női sebészeti osztályban folytatta körutját.

Itt dr. Farkas László főorvos volt a vezetője, ő felsége figyelemmel hallgatta a kalauzoló orvosnak az egyes betegekre vonatkozó megjegyzéseit és különösen egy 15 éves leányka keltette fel érdeklődését. Vándorvesének nevezi az orvosi tudomány azt a betegséget, melyben a leány szenvedett, de most már kigyógyitották. A királyné megállt ágya előtt és dr. Farkas magyarázta e betegséget.

Szokott halk hangján tudakolta a királyasszony a lábbadazó leánytól állapotát és mikor ez fölemlitette, hogy most már mindennel meg volna elegedve, csak a kórházban ne kellene feküdnie, a királyné megjegyezte, hogy ez nem is annyira kórház, mint inkább az emberszeretet laka, s hogy gondosabb ápolásban sehol sem részesülhet.

Dr. Puky főorvos osztályán keresztül haladva, ő felsége a második emeleten lévő műterembe fáradt és a műszertárt is szemügyre vette.

Nagy szánalommal és érdeklődéssel nézte a királyné a férfi-betegeket is, kikhez ezután vezették. Mindegyik betegtől kérdezett valamit.

(Vége köv.)

A kit azonban a közöny még nem tett egészen érzéketlenné, a kinek szemei előtt nemcsak a jelen, hanem a jövő is lebeg, az bizonyára tudni fogja, hogy Magyarországnak 7 oly megyéje van már, a melyben az egyes telekkönyvi birtoktest átlagos kiterjedése ma nem tesz többet, mint másfél holdat; a mi meghalásra sem sok, annál kevésbé ichet a megélhetésre elég; — az bizonyára tudni fogja, hogy a magyar földet ez idő szerint 1298 millió frt magános, tehát nagyobbrészt uzsorások által nyujtott jelzálogi kölcsön terheli és hogy a hitelintézetek által nyujtott kölcsön (jelzálogi) alig 282 millió; — az tudni fogja, hogy e 282 milliót is 10—15% kamat mellett nyujtják csak birtokosainknak takarékpénztáraink; — és a ki mindezeket tudja, az bizonyára velünk tart akkor, a midőn azt mondjuk: háritsuk el fejünkről az utókor és a történelem átkát; lépjünk legalább az utolsó pillanatban a cselekvés terére — s ragadjuk meg azt az egyetlen egy gyakorlati módot, a mi ez irányban czélhoz vezet: létesitsünk hitelszövetkezeteket!

Az eszme érett; a szervezet ismeretes; a külföldön sikereket aratott; a nemzetközi gazdasági kongressus behatóan tárgyalta; Pest-Pilis-Kiskunmegye, gróf Károlyi Sándor inditványára a zaszlót kezébe ragadta s már fennen lobogtatja; a központi és a községi hitelszövetkezetek számára az alapszabályok elkészültek; el van háritva minden akadály, le van küzdve minden kétely, csak a tettek emberei hiányzanak még, csak a cselekvés van még hátra.

„Ádám hol vagy?“ — kiáltá az Ur az éden bőségében dőzsölő embernek.

A nép szava is Isten szava! S a gazdanép azt kiáltja: hazánk megyeinek kiváló férfiai, hol vagytok?

Ádámnak a földet véres verejtékkel kelle munkálnia. — Tőletek kevesebbet kiván a nép, tőletek csak azt kivánja, hogy a mit vérrel szereztek meg őseink, azt a földet védjétek meg!

Igen, védjétek meg a magyar földet; vegyétek a hitelszövetkezetek szervezését Pestmegye példájára országszerte a kezetekbe! „Ölcsó és elegendő hitelnyujtás“ legyen a jelszavatok és a történelem egyik legfényesebb lapja a tietek leend. B. GY.

Közgazdaság.

A gyümölcsértékesités tiz parancsolatja.

1. §. Osztályozzunk eladásra szánt gyümölcsünket ugy, hogy minden faj el legyen választva a másiktól, de még ugyanazon faj szebb példányai is el legyenek választva a kevésbé szépektől, mert igy legalább kétannyi bevételre számithatunk gyümölcsösünk után.

2. §. Minél kevesebb fajt termeljünk, de olyat, melynek belértéke és keresettsége kétségtelen.

3. §. Ne áruljunk malacz helyett macskát, azaz termeljük és adjuk fajainkat valódi nevein alatt, mert ez különösen emeli hitelünket és árunk kelendőségét.

4. §. Nyers eladásnál mindig előnyt adjunk a törpe fáknak, mert ezek szebb, jobb, tehát értékesebb gyümölcsöt teremnek, de termékenységük is biztosabb.

5. §. Piaczi eladásul mindig elég 2—3 faj egy-egy gyümölcsnemből, de ezen néhány faj és nem, talajunk és fekvésünkben szivesen tenyésző legyen.

6. §. Őszi és téli gyümölcsöt féléretlen soha le ne szedjünk, mert ezek tökéletes jóságukat csak ugy érik el, ha minél tovább maradnak a fán.

7. §. Szorgalmasan tanulmanyozzuk a helyes csomagolást, mert minél tökéletesebb ez, annál több haszon jutalmazza fáradságunkat.

8. §. A szép téli gyümölcsöt soha se adjuk el tavasz előtt, mert igy jelentékenyen több hasznot látunk utánna.

9. §. Ha lehet kerüljük a közvetitőket, azért ne várjuk magunkhoz a vevőt, hanem iparkodjunk azt minél nagyobb távolban felkeresni, mert ezen iparkodásunk hálásan jutalmazza faradságunkat.

10. §. Mindenek fölött becsületesség legyen első és utolsó gondolatunk, mert ez biztositja számunkra a biztos haszon állandóságát.

* * *

Öntözzük-e ősszel a gyümölcsfát?

Az idei termésü fának a lehető legtökéletesebben kell megérve a télnek neki mennie. Igen jó jelnek tekinthetjük, hogy ha a levelek zöld szinüket szép aranysárgára változtatják és önmaguktól lehullva duzzadt rügyeket hagynak hátra.

A gyümölcskertészettel foglalkozó könyvek gyakran tanácsolják, hogy azon esetben, ha a fákat korán ősszel akarjuk metszeni, tartsuk talajukat szárazon. De a gyümölcsfák talajának kiszáritása és a fák szomjaztatása felette hibás eljárás, mely még élhrényi állapotban felette sok gyümölcsöt tesz tönkre. Groom amerikai gyümölcstermelő számos évi tapasztalata után azt állitja, hogy a gyümölcsfak gyökerei soha sincsenek teljes nyugvásban és épp ugy nem lehet őket oldott tápanyag nélkül hagyni, mint hogy az állatokat koplaltatni nem szabad, mert az ilynemü koplaltatásról a jövő évi termés mindenesetre tanubizonyságot fog tenni.

Groom tehát a száritással éppen ellenkező eljárást ajánl a fa és a rügyek megérlelésére, t. i. az öntözést és azt mondja, hogy ez igenis képes arra, a mire a régi eljárás nem, azaz a rügyek tökeletes megérlelésére, különösen akkor, ha a fatól a vizet nem sajnáljuk.

Ha ősszel zöld, éretlen galyakkal biró fákat látunk biztosnak tarthatjuk, hogy ezek a nyár vagy az ősz folyamában szárazság által voltak fejlődésükben megakadályozva. Ha a gyümölcstermelők figyelembe vennék, hogy az üvegházakban tartott növények élete főleg a nedvességtől függ, s hogy az üvegházakban levő őszibaraczkfák ha szárazon tartatnak, termőrügyeiket mindig lerugják, a fák őszi öntözésére bizonyára több gondot forditanának.

Az ősz vége azon időszak, midőn a fák gyökerei erősen kutatnak a táplálék után, melylyel termő-rügyeiket jövő évre megtölthessék. Ne gondoljuk semmi esetre, hogy a gyökerek téli álomba merülnek mindjárt a levelek sárgulásakor, mert a gyökerek ekkor valóban erősebb működésben vannak mint tavaszszal, a rügyek feslésekor. A szárazság tehát a legroszabb időben fosztja meg a gyökereket a táplálékról.

Ha valaki egy pőszméte vagy ribizke bokrot megfigyel, észreveheti, hogy még november hónapban is mily erősen duzzadnak azokon a rügyek éppen ugy, mintha csak a tavasz, nem pedig a tél közelednék. Azoknak, a kiknek gyümölcsfáik vannak, eszükbe sem jut, hogy azok talaját a termés szűjnejo velke vérte z-nyüvij vérsztva velki cselárje i mále vérte palinko mejrczi, pa escse porczinszki exekutorje.

Koga pa an escse nej czilou djao na nej csűtnoga, pred sterim ocsém nej szamo tekoucse vrejmen, liki prijsesztnoszt tűdi letij, té de zagvűsno znao, ka Vogrszki ország ma 7 taksi vármegyűje zse, v-steroj edni gruntni knig ládaszka kotriga poprejk velikouszt dnesz vecs vő ne dene, kak poudrűgi plűg; ka zamrejti nej doszta, sztejm menye pa za zsiveti zadoszta; tou de zagvűsno znao, ka vogrszko zemlo po toun vrejmeni 1298 milijoune poszebno, tehát z-véksin tálon cselárje szégajoucsi známenitni zasztávekni pouszedni pejnezi zsmécsijo i ka pouszedne drűjstve szégnyena pouszeda szkoron 282 millione; — teda znale, ka té 282 millioune 10—15% interesa doszégnejo nasin vérton sparkasse; i sto tou zná, te de zagvűsno znami derzsao te, gda mo tou pravili: odpravimo od nasih gláv szledejsi i zgodobleno zakundbo; sztoupimo dönok na szleidnyi pogléd na zdeilni sztrán i zgrabimo dönok tou edno edijno navcséno prijliko, ka prouti tomi czíli pela: nasztavimo poszoudszke drüstve!

Pamet je zr.jla; szklenoszt je szpoznána; na lűczkoj zemli je szrecso zsela; med národmi vértov i kongressusi je znotrejse dugoványivala; Pest-Pilis-Kiskun vármegyűje, gróf Károlyi Sándor na zacsnoszti je zasztavo v-rouke zéo i gori je podigno; velka szreidnya i za veske pouszodszke drűjstve szo zse alapszabályi vő zdelani; vkraj je odprávleni vsze proutivnijk, doli je obládana vszaksa dvojnoszt, szamo zdeilni lűdjé falijo, escse szamo vcsinenye escse je odzaja.

„Ádám, gde szi?“ — szkrijcsno je Boug paradicsomszkoj blájzsenoszti manyousztomi csloveki.

„Lűjdi rejcs je tűdi Bozsa rejcs!“ I vértni lűdjé tou kricsijo: Nase domovine vármegyőszki vő odebráni mouzsi, gde szte? Ádami je terbelo zemlou z-krvávin znojon obdelávati. Ol vász menye zselej lűsztvo; od vász szamo tou zselej, ka szo nam szpravili szkrvjouv sztarczi, tou zemlou obránite ví!

Tak, obránite vogrszko zemlou; — zemte poszoudszke drüstvo szklenoszti po példi Pest vármegyűje po czejlon országi v-rouke! — „hvál i zadosztno pouszedsztvo doszégnenya“ naj vam bou známenitna rejcs i zgodbine naj jaksi liszt, nájszvetlejsa sztrán de vasa!

B. GY.

Vérsztva tao.

Naj polejvlemo vjeszén szádno drevje?

Letesnyoj donyesnyoj drejvi nej bole csrsztvo zreilo terbej prouti zijmi iti. Za jáko dobro znaménye lejke poglédnemo, csi lijsztje zeléno fárbo na lejpo zlatozsuto preobernéjo i odszébe doli szpádnejoucse zavreite szoklé zaszebov nyájo.

Szádnin kerteisznin zdrzsávajouese knige desztakrat tanács dájo, ka szamo tisztikrát, csi drevje rano v-jeszén sesémo obrezávati, naj drzsimo grűnt szűho. Ali szádnoga drevja grűnt vőposzűsenyá i drevja zsédnoszti jáko hvalingászto csinejnye, steri esese v-ebrenyszkon sztáiisi z-vise doszta szadűj doli szpráivi. Groom amerikanszki szád rasztár trnok doszti lejtmi na szpamet zéo, sto právi, ka szádnoga drevja korenyé je nigdár nej zméron i rávno tak nemre nyé tak brezi hráne nyáti, tak kak sztvarij neszmi gláditi, záto ka táksen gládoszti na prijsesztno leto dá szád zagvűsno szvedocsansztvo.

Groom tehát sz-szűjsenyon rávnocs protovjouese zaronesi obhodjenyé za drejva i za szoklé do zorjenyá na znajouese, polejvanye i tűdi právi, ka tou za isztino mogouese na tou, na koj sztáro obhodjenyé nej, ali pa mladike na csrsztvo vő zorjenyá, czilou pa te, csi od drejva za vodou nan nej zsao.

Csi v-jeszén zelene nej zrejlmi vejkami drevjé vijdimo, zagvűsno lejko drzsijmo, ka szo té v-lejtasnyon ali pa v-jeszénszkon vrejmeni od szűjsave nazáj obderzsáne rásztvini. Csi bi szád pouvarje na pazlivoszt zéli, ka v-glazsovenij hizsaj zdrzsáne korine zvéksin tálon od mokrouese zsivéjo, i ka v-glazsoveni hizsaj zdrzsáne jeszénszke breszkome drejvi, csi szo na szűjon drzsijo, rodne mladike vszigdár doli szpűsztijo, drejvni jeszénszko polejvanye bi zagvűsno vecs mijszli na nyé obernoli.

Jeszenszki szlejdnyi tao je tiszto vrejmen, gda drejvno korenyé moesno iscsejo za hráno, sterin raztne mladike na prijszasztno leto dopunijo. Ne miszli nikak nej ka bi korenyé na zimszko poesijvanye szpravilo po lijsztji doli kápanyi, záto ka te korenyé za isztinszko mocsnejson vdejli szoujo kak na szprotolejtje, gda sze mladike znűecajo. Szűjhoesa tehát v-naj hűjsen vrejmeni porobi korenyé od hráne.

Csi sto edno egrisovo ali ribizlinov grm szpráivi, lejko v-pamet zeme, ka escse v-november mejszeczi kak szo mocsno na nyij szpunyene mladike, ravnocs tak dabi szprotoletje, prihálajo, nej pa zijma. Tisztin ki szádne drevje májo, nanes nyin v-páineti nepridje, ka tisztin grűnt száda zreljenyá najbi szűho derzsali, nej sze tehát nepasesijo szteim v-jeszén tűdi nej, záto, ka te vőrasztécse mladike osztánejouese mladijk szád na pridouese leto na nikoj prijde.

* * *

Szád vrejdnoszt szpráivlenyá deszétere zapouvid.

1. §. Razlouesimo za odávanye namenyeni szád tak, ka vszáke fourmo náj bode razloueseno od drűjgoga, ali escse rávnocs tiszte te jakse v-kraj odebráne od malo lejpij, záto ka te dönok dvakrat telko lejko racsunamo po szádi.

2. §. Kak naj menye fourme pouvajmo, ali takse, sterin je znotrejsa vrejdnoszt, iszkanoszt nezdvojno.

3. §. Netrzsimo meszto prászcza mácsko ali pa pouvajmo i odávajmo fourmo pod pravin iménom, záto ka tou czilou podigne vőrnoszt i nase odávke potrejbnoszt.

4. §. Pri szirouvon odajili vszigdár preidnyoszt dajmo niszikin drevjan, záto ka szo té vszigdar jakse, i bougse, tehat bole vrejden szád dávajo, i szádovje je tűdi bole gvűsno.

5. §. Na pláczi za odávanye vszigdár zadoszta 2—3 fourme z-edne szodovjá, ali té nisterni fourmo i národi, v-gtűnti meiszto rado rasztéceso naj bode.

6. §. Jeszénszki i zimszki szádovjé pon zrelo nigdár nej doli nepoberémo, záto ka té zinszki zsmaj szamo te dobijo, csi szo kak náj duzse na drejvi.

7. §. Pazlivo sze vcsijmo dobro notri szpakivamo, sztein véksi haszek nasz podarűje.

8. §. Lejpi zimszki szád nigdár pred szprotoleitjon neodajmo, záto ka te zagvűsno vecs dobijcska vlicsémo ponyen.

fejlődésekor tartsák szárazan, ne igyekezzenek tehát ezen őszszel sem, mert az ekkor fejletlenül maradó rügyekben a jövő évi termés megy veszendőbe.

* * *

Magtermelésre szánt zöldség átteleltetése.

A magtermelés, még ha csak saját szükségünkre foglalkozunk is vele, igen kifizeti magát, ha azt gonddal, figyelemmel és szakértelemmel teszszük. A legelső teendő e részben a magunk hagyandó példányok kiszemelése, mely czélra mindig a legszebben kifejlett s legszebb alakú példányokat kell kiválasztani. A második teendő meg a magtermelésre szánt példányok gondos átteleltetése, amire ha lehet, oly helyiséget kell választani, hol azok a mellett, hogy a fagytól meg vannak óva, egyszersmind a kihajtás és rothadástól is óva legyenek, tehát e czélra oly helyiséget kell kiszemelni, mely sem hideg, de kelleténél melegebb se legyen. Igen jól meg kell tehát azon pinczét választani, hol a magzöldséget tartjuk, sőt ha azzal nagyban akarunk foglalkozni, legczélszerűbb egyenesen e czélra külön pinczét építtetni, s emellett, hogy lehető biztosan járjunk el kövessük egy szakértő német műkertész következő utasításait, mely fókép kisebb mérveket tart szem előtt s mely inkább azon főzeléktélékre vonatkozik, melyek eltartása télen át nehezebb, például a kalarább. Említett kertész őszszel, midőn az éji fagyoktól már félni lehet, a legszebb, magtermelésre alkalmas növényeket jó gyökérgomolyaggal gondosan kiemeli s fókép ha kevés példánynyal rendelkezik, ezeket cserepekbe helyezi, jól beiszapolja és világos, fagymentes, száraz helyre elrakja, hova tetszés szerint levegő bocsátható. A kevésbé ritka fajtákat hasonló helyiségben homokba vagy könnyű, se nem igen száraz, sem igen nedves földbe állítja, ugy hogy egyenesen allván egymást ne érintsék. Itt azután a homokot vagy földet mindig egyenletes, mérsékelt nedvesen tartja, gyakrabban utána néz s a növények szellőztetését és tisztitását el nem mulasztja. Igy maradnak április hóig, midőn egy már előkészített ágyba átültettetvén, jól beiszapoltatnak. Ép igy jár el a zeller, a virzing, vörös káposzta stb.-félékkel, egyszóval azokkal, melyek csirái télen át könnyen megromolhatnak. Az igy eltartott növények nemcsak teljesen épek, de csirakepesek is maradnak és mindig ép egészséges magot szolgáltatnak.

Helyi és vidéki hirek.

— Felkérjük tisztelettel hátralékosainkat, hogy a hátralévő előfizetési dijat most már beküldeni szi-veskedjenek.

— **Vasutügyünk.** Örömmel regisztrálhatjuk, hogy a nm. m. kir. közlekedésügyi miniszterium gr. Széchenyi Tivadar országgyülési képviselőnknek egy évre engedélyt adott egy Muraszombatból Regede felé irányzandó vasut előmunkálataira.

— **Szt.-Gotthárdról irják,** hogy Horvátfalu (szt.-gotthárdi járásbeli) községben Weber Jinos (42. házsz) házánál kutat ástak, s folyó évi november hó 8-án reggel 7 órakor reggelihez készülvén, Gartler Ferencz Johnsdorfi (felhringi járas) lakós kutasót a kutból felhuzták majd a felszinre, de vigyázatlanságra folytán abba vissza esett, fejét szétzuzta s meg is halt.

— **Magyarlakon** folyó évi november 10-én reggel, az alatt, hogy Hesch Ferencz nejével együtt házától rövid időre távol volt, kis néma lánya 9 hónapos gyermekét elvitte a konyhába, hol a tüznél volt fazekat eldöntvén, ennek meleg tartalma a kis gyermekre esett, aki ennek folytán este meghalt.

— **Szombathelyen „Vasmegyei földmivescegylet"** alakult. Az egylet a földmives osztály sorsának javitását, a földmivesek értelmiségének fejlesztését, s végre a gazdáknak egy erős, számottevő földmives osztálylyá való egyesitését tüzvén ki feladatául; kétségkivül számosan fognak belépni tagjai közé. Valóban kivánatos, hogy valahára földmives osztályunk is életjelt adjon magáról s érdekeinek ápolását vegye saját kezeibe, mert ez irányban ugy látszik mit sem lehet remélni a hatóságoktól és kormánytól!

— **Az irgalmas nővér.** Gráczban egy tekintélyes grófi család tagja néhány hónap előtt családja ellenkezése daczára belépett az irgalmas nővérek szerzetébe. A fiatal grófnő a rend legbuzgóbb tagjai közé tartozott, a miért vidéki kórházaknál is alkalmazták ápolónőkent. Nemrég saját kérelmére a kórház sebészeti osztályába helyezték, hol kötelességének szintén pontosan megfelelt. Az első éjjeli szolgálat után azonban a fiatal, szép és önfeláldozó nővér eltünt. Másnap a főnökné levelet kapott, melyben S. nővér tudatta vele, hogy csak azért lépett a szerzetbe, hogy összejöhessen egy fiatal orvossal, kit még akkor szeretett meg, mikor náluk nevelő volt. Ez orvos segélyével férfi ruhába öltözött s ugy menekült a kórházból észrevétlenül, föl nem ismerve. A szerelmes pár Alsó-Stájerország egy kis városkájában csakugyan egybe is kelt s most már valószinüleg a család sem tesz ellenvetést.

— **Erdőbirtokosaink figyelmébe** ajánljuk a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium alábbi felhivását: „Azon erdőbirtokosok, kik az 1879. évi XXXI. t. cz. 165. §-ában megjelölt kopár és futóhomok területeken az 1887. évben erdősiteni szándékoznak s e czélból az állam részéről csemetékben ingyen részesülni kivánnak, felhivatnak, hogy ebbeli, a rendelkezésre álló csemetemennyiség határáig s a jelentkezés sorrendje szerint teljesithető kérelmüket annak megjelölésével, hogy mely község határában hány katasztert hold nagyságu mely talajnemhez tartozó területet, mely fajból álló és hány éves csemetékkel óhajtanak beültetni s továbbá, hogy a csemeték mily czim alatt, mely vasuti állomásra s a következő tavaszon avagy őszön lesznek-e küldendők, — a folyamodó lakhelyének pontos megjelölése mellett legkésőbb folyó évi deczember hó végéig ezen miniszteriummal adják be s azt, hogy a kérdéses kerületnek közgazdasági szempontból való beerdősitése szükséges, akár az illető közigazgatási erdészeti bizottság elnökének, akár a kir. erdőfelügyelőnek iratával igazoljak A csemeték árát s azok csomagolási költségét az országos erdei alap fedezi, mig azoknak gyorsáruk szerinti szállitási diját — melyre nézve a hazai vasutak mérséklést engedélyeztek — az átvétel alkalmával a jelentkezett erdőbirtokos viseli.

— **A virágkedvelők figyelmébe.** Egy, a vidéki hölgyközönséget és fiatalságot kiválóan érdeklő ujitásról van szó, mely hivatva van a virágkedvelőknek nagy örömet okozni. Eddig ugyanis, ha valamely esküvőre, bálra, ünnepélyes alkalomra, temetésre élő virágcsokrokat vagy koszorukat rendeltek a fővárosból, mire azok rendeltetési helyükre értek, addig rendszerint félig herrvadtak voltak ugy, hogy mikor használni akartak, már elvesztettek üdeségüket. Pécsi Manó ismert fővárosi mü- és élővirágkereskedő, kinek a fővárosban nagyszabásu kertészete van, most az élővirágcsokrok elcsomagolásának egy egészen uj módját találta fel. E csomagolási eljárásnak az az előnye van, hogy ennél a legkényesebb kamélia, thea-rózsa, nárczisz, ibolya stb. o'y üdén marad meg, mintha akkor tépték volna le a tövéről. Pecsi a becsomagolás alkalmával a virágokat vizzel öntözi meg, de a vizbe néhány csepp nedvet kever valamely más folyadékból. Ha a csokor megérkezik, ismét meg kell kissé öntözni vagy feecskendezni, mely után egész üdeségét visszanyeri. Az ily módon elcsomagolt virágot a legtávolabb vidékre lehet szállitani, anélkül, hogy frisseségét veszitené.

9. §. Csi je mogoucse, ogijblime sze od zapelavczon, záto ne csákajmo knam domou küpcze, liki pascsimo sze kak naj z-dalecs nyé gori poiszkati, záto ka tá pascsijvoszt nan hvalno podelij nas trüd.

10. §. Pred szeim postenyé naj bode nam prva i szleidnya miszeo, záto ka ton za gvüsna za nasz gvüsen uobijecek sztalnoszti.

* * *

Za szemen niháno zelenyé na zimo obvariti.

S emen pouvanya, csi esse ravno za szvoj poszlo sze müdijmo zsnyin, jáko dobro vöplacsa ton. csi ton z-miszjour, szpazlivov i razmenyon delamo. To najprvlejse delo je vton táli szemeni nyáno pripravke vö poglédjenya, na steri tao to naj jakse nájbole vö odrasceseno falate zeberémo. Drüjgo delo jeszte pa na zijmo szranyenyé travijne dobro zimárniczo, na koj csi je mogoucse takse meszto vö poiscsemo, gde té poulek ka bi zse od mraza obvarile, z-ednim prouti vö gonyenyá i szprneinoszti náj gvüsne boud-jo, tehát za ton takse meszto moremo vöpoiszkati stero je nej mrzlo i ober potreibnoszti toplo bilou. Jáko dobro trbej vö odebrati, gde szemenszko zelenyé drzsijmo, czilou csi sze szteiu z-velkin scsémo modriti, naj bougse na té sztran edno poszebno pevniczo zijdati. i pouleg toga, ka mogoucse za gvüsno obhodimo, szlejdimo ednoga szpámetnoga nemskoga vucsenega kertejsza nasz-ledüvajoucse poutniczo, steri szamo ménson táli derzsij pred ocsmij i steri bole na tiszt eszkühancze gledoucs, sterin zdrzsányce szkousz zijme zsmetnejse, popéli karalábi.

Imenüvani kertejsz na jeszén, gda zse od noucsni mrazov sze lejko bojij, náj lepse, za szemen rasztjenyá prijlicsne korine dobro z-korenyoun pazlijvo vö potégnemo i najvisise csi malo falátov mámo, te v-csrepnye denemo, dobro notri zmocsa i na szvetlo gde sze od mraza nemre bojati tá posztaviti, gde kak komi vola noiri zrák püszti. Malo reitke fourme rávnocs tak v-pejszek v-kaksen meszti sze szráni, ali pa v-lejko nej mokro i nej szüho zemlou zakopati tak ka gori sztojécse edno drügoga ne tekne. Tü pa te peszek ali zemlou vszigdár edno fourmo vlazsno more biti, vecskrát terbej poglednoti i korine vö zlüftanye doli puczanye ne zamüditi. Tak osztánejo do április mes-eca, gda edno zse pripravleno grédiczo sze preszedij i dobro szpejszekon zaszipati.

Rávnok tak obhodi zeller, virzing, erdécso zelje i tak dale, z-ednov recsjouv sztisztimi, sterin kliecz szkousz zijme lejko sze szkvarijo. Tak zdrzsáne korine nej szamo ka szo czilou zdrave, liki kliesavnati osztánejo i vszigdár v-ednáko zdravo szemen davle.

Domácsi i zvünszki glászi.

— Z-postenim tálom oproszimo nase naprejplacsnijke, ka nazájosztányeni naprejplácsana czejna zdaj zse knam notri posilajo.

— **Od zseleznicze.** Z-veszéljon lejko razlágamo, ka v-velke zmozsnoszti vogrszke králevesine közlekedésügyi miniszterium Grof Széchenyi Tivadar orszacskomi nasemi követi na edno leto dopüscsenyé vödao edno od Muraszombata prouti Radgonyi napelano zseleznicso naprejdelanya oprávlati

— **Od Monostra** pisejo, ka Krobotek vészi pri Weber Jánosi (42. hizsna numera) szo sztüdenecz kopali ino etoga leta novembra 8-ga vgojdno ob 7 vöri k-zaütreki szprávlani, Gartler Ferencz od Johnsdorfa (fehringi járás) mesztancsar z-vedrom szo ga gor vlekli, ali je nazászpadno ino sze je glavon vszevküper zmouzsgyo. Vesaszi je mrou.

— **V-Magyarlak** etoga leta novembra 10-ga v-gojdno, rávnok v-tisztom czajti, ka Hesch Ferencz z-zsenom vrét máli czajt od hizse szta vkraj odisli nyagvo malo glüjpo deklino 9 meszeczov sztaro dejte je v-künyo odnesla, gde to pri ognyi sztojécsi piszker prevrzse, ino z-tom vrocsijnom szo to málo dejte doj polejvala, na stero je ton dejte vecsér mrou.

— **V-Szombathelyi** sze „Vasvármegyószka polodelszka drüjzsba" szklenola. Drüjzsba sze na polodelsztvi razlouesi pridajstva pobougsanya, polodelczov szpámetnoszti razklenyenyá, naszlejdnye polodelczov vérton edno moesno, racsun goridjanyá polodelczov razlouesa valon z-drüstva szo vöposztavili za gordjányc; brezi dvojnoszti ka ji doszta med nyih sztoupi za kotrige. Za isztino zsélno je, ka ednouk dönok nasi polodelczov razlouesa dá od zsijtka známenye od szebe, i vrejdnoszti hránycnyá naj na szébe zeme, záto ka na té sztran sze vijdi, nikaj sze nemre zavüpati od pravdinszke zmozsnoszti i od ravnitelsztva.

— **V-Grácsi** ednoga grofa csij je med nisternimi mejszeczi notriz-klouster sztoupila za nüno, ár szo ton nyéni sztarische nikak nej steli dopüsztiti. Tá je za mali czajt jáko vörno ino za nücz sztran dobra gratala. Za krátki czajt szo jo v-edno drügo meszto prejk djáli, gde je tüdi zadovolscsiuyon szvojo szlüzsbo oprávila. Tan je zse na pervo noucs odszkocsila vö z-kloustra, ino je nazáj notri piszala, ka je szamo záto notri sztoupila, ka bi rada z-tisztin mladin doktoron vküp prisla, steroga je te zse rada mejla, gda je on pri nyéni sztarisaj domá vucsitel biu, ona sze je v-moski gvant oblejkla ino tak z-doktoron vrét odszkocsila, zdaj szta zse eden ovoga zdaniva.

— **Sto logé májo,** nyin na szpazlijvoszt zarucsnino podelszktva-, mesterszkoga- i trgovinszkoga miniszlra ton oszpodasnye gorizványe: Vszi tiszti, ka logé májo, steri 1879. leta XXXI. törvényczikka 165. §-i znaménycno zapü-cseno i gde szo taksa mejta ka vöter pejczek vnesé, na pridajcuese 1887. leta za lougati sesejo i sztoga zroka od országcskoga sztránа mladike zoubszton dobiti sesejo, sze gori pozovéjo, ka v-eton, ka na ládanye posztávlene mladike kelkoszti határa i notri glá-zanya z-rédnosztjov dopunyeno prosnye tou znamenüvanya, ka vsteroj veszniczi határi kelko katasztcrszki plügov velko, kakse zemlé sztojécse meszto z-steroga pokolenya sztojécso i kelko lejtni mladike namejnijo poszaditi i nadale, ka mladike pod kaksen iménom, na stero zseleznicso posztávlenya i na pridoucso szprotoletje ali na jeszén do poszlane, — prosécsi szvoj domácsi sztalis naj rédno szpijse, na szlejdnye etoga leta deczember mejszecza szlejdnyega pri ton ministeriumi naj notri dáva tou, ka na pijtanoj okroglijni prouszto vérsztva gledoucs notri loganya potrejbno, ali szamo ravnitelszko lounga zavüpanoszti elnöki, ali králeszkomi loug gori pazári pijszem potrdijo. Mladik czeno i tein notri pakivanye sztroske orszacski logarszki sztális vözdrzsij, pokécs tein szilno blágo vkraj po-ilanya dácso, — na stero gledoucs domovinszke zseleznicze szo sztalis odpüsztile, prekjemánye priliko notriglászeni louga vérta dosztája.

— **Lapunk mult számának** „Tárcza" rovatában hozott „A kereszténység és az izlam" czimü közlemény alá tévedésből került a („Folyt. köv.") megjegyzés; de miután czikk egész teljességében közöltetett, ezen szavakat mint nem létezőket kérjük tekinteni.

— **Gróf Széchenyi Tivadar** országgyülési képviselő ur értesitése szerint a napokban Bécsből egy magasrangu vasuti igazgató fog Muraszombatba érkezni a Regedétől Muraszombatig kiépitendő vasut-ügy érdekében.

— Megjelent a **„Remény"** czimü jelesen szerkesztett képes hetilap 6-ik (nov. 7-iki) füzete a következő válogatott és dus tartalommal: „Érdekes, de veszélyes rajongók", ismertetés dr. Kazlay Imrétől; „Feszület előtt", költemény Endrődy Sándortól; „Kerüld az asszonyt — nőt találsz", vig elbeszélés K. B.-tól; „Nem a temetőben . . ." költemény Latkóczy Mihálytól;

„Rege a palityi tó tündéréről“ (képpel) Szaák Lujzától; „A hires Keresztesfy Gabi unokaöcsese“ Thewrewk Istvántól; „Tasso élete és munkái“, dr. Rényi Rezsőtől; „Valbriant“, regény, forditotta dr. Rada István (folytatás); „Heti krónika“ Krónika-tól. Állandó rovataink: Irodalom és müvészet. Hymen és gyászrovat. Egyveleg, rejtvények, szerkesztői telephon. — Művészi kivitelü eredeti képei közül megemlitjük: Képek Horvátországból, A pletykázók, Vadászat után, Milimári-laktanya az Angyalföldön stb. czimüeket. — Előfizetési ára: egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Az előfizetések a szerkesztőséghez (Budapest, IV., ferencziek bazára) czimzendők.

— **A „Turul“-ból,** a heraldikai és genealogiai társulat közlönyéből, melyet Fejérpataky László titkár szerkeszt, megjelent az idei 3-ik füzet. Dr. Broncz Ödön folytatja „A Haller grófok nemzetség-könyvé“-nek ismertetését, régi magyar jelmezes képeket is mutatva be; Thúry József „A Turul madár“-ról, dr. Wertner Mór a genealogia történelméről, b. Mednyánszky Dénes egy 1620-iki emlékalbumról czikkeznek. Tagányi Károly nemesi oklevél-jegyzéke, a könyvismertetések és vegyesek fejezik be a füzet tartalmát.

— **A „Nemzeti Nőnevelés“,** e hézagpótló derék folyóirat legujabb (októberi) füzetében a „Simorjubileum“-nak van szánva az 1. lap. Többi czikkei — egynek kivételével, mely általánosabb érdekü — mind a nőnevelés speciális kérdéseivel foglalkoznak. Péterfy Sándor, a hazai nőnevelés régi érdemes munkása, arról czikkezik, hogy leányiskoláink tulmennek a czélon s fölösleges ismeretekkel tulterhelik a növendéket, egyrészt testi egészségének, másrészt az igazi műveltségnek is rovására. Komáromy Lajos folytatja „Fáy András mint paedagogus“ czimü dolgozatát; Guta József a mértannak a leányiskolában való tanitásáról kezd értekezni; Szigethy Karolina pedig a németországi viszonyokból igyekszik bizonyitani, hogy a felsőbb leányiskolák magasabb osztályaiban is inkább nőket kell alkalmazni a férfitanárok helyett. Ezek után leányiskolai értesitők kivonatos s két ujabb könyv birálati ismertetése egészitik ki a füzet tartalmát.

— **„Történelmi tanulmányok.“** Zomborból ily czimü füzetet kaptunk, melyben Grosschmied Gábor mint szemtanu emléklapokat közöl az 1848|49 évből. Bácskai történetek ezek. „Az utolsó Kray báró a szerbek közt“ czimen a topolyai dulást irja le részletesen, mig egy rövidebb közlemény „A szerb vajdaság keletkezésé“-t adja elő. Bár tárgyuknál fogva csak szükebb kör érdeklődésére számithatnak, a szabadságharcz délmagyarországi mozgalmainak egykori történetirójára nézve becses anyagot tartalmaznak. A füzet a bács-bodroghmegyei tört. társulatnak van ajánlva.

— **A „Figyelő“**-ből Abafy Lajos ügyesen szerkesztett irodalomtörténeti folyóiratából, hó elejére megjelent a novemberi füzet is. Baróti Lajos azt fejtegeti, mily hatással voltak a német költők Csokonaira; Takács Sándor „Péczelyi József irodalmi müködésé“-nek méltatásában halad tovább; Vachott Sándorné visszaemlékezéseit folytatja; Vozáry Gyula „Vörösmarty költői nyelvéről“ értekezik; Csaplár Benedek „Révai átlépése a győri egyházmegyébe“ czimü részlettel gyarapitja a Révay-életrajz körül szerzett érdemeit; Dr. Váli Béla folytatja „Kuthy Lajos élete és munkái“ ismertetését; Récsei Viktor Vida Józsefnek s a tizenhatodik században élt Beythe Istvánnak vázlatos életrajzát közli; Szalay Gyula pedig a szabadságharcz forrongó idejéből két loyalis verset, mely Petőfi „A királyok“ czimü költeményére mint egy válaszul jelent meg. Végül pedig Szinnyei Józsefnek lelkiismeretes repertoriuma olvasható.

Heti-naptár

1886. évi november hó 14-ik napjától november hó 20-ik napjáig.

Hét napjai		Katholikus és protestáns naptár	Időjárás	Hold fényváltozásai
Vasárnap	14	C 22 Serap	eleinte	
Hétfő	15	Lipót	szép, erre	Utolsó negyed 18-án
Kedd	16	Edmund	változó	11 ó. 56 p. éjjel; hoz
Szerda	17	Gergely	és szeles.	mérsékelt hideg, mel-
Csütörtök	18	Eugen	Holdtölte 11 ó. 56	lette tiszta időt, végre
Péntek	19	Erzsébet	p. éjjel;	pedig hófelhőket.
Szombat	20	Bódog	tiszta idő.	

Hirdetések.

Brünni kelméket
elegans
őszi vagy téli
öltözetekre,
3·10 métert kitevő szelvényekben mindegyik éppen egy férfiöltözetre elégséges.
frt **4.80** igen finom
frt **7.75** legfinomabb
frt. **10.50** legeslegfinomabbat
valódi gyapjuszövetből
Palmerston és Boy téli kabátokra méterje frt 2.50 egész 5 frtig. — **Loden** méterje frt 2.25 egész 3 frtig. Női posztók méterje frt 1.25 krtól 2.50 krig. megküldi bárkinek is posta-utánvét mellett:
Feintuch-Fabriks-Niederlage
SIEGEL-IMHOF
BRÜNN.
Nyilatkozat: A fennebbi czég szövetei szilárd és izlésteljes kivitel, valamint kiváltképpeni tartósság által tünnek ki. Ezek elismert megbizhatósága és rendkivüli munkaképessége egyszersmind az iránt is kezességet nyujt, miszerint csakis a legjobb áru s pontosan a választott minták szerint lesz szállitva. Kivánatra fenntebbi raktár **mintákkal ingyen és bérmentve** szolgál.
143. 20—11.

2858/886. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. jbiróság mint tkkvi hatóság közhirré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtatónak Sinkécz (Vajda) István és Pál végrehajtást szenvedők elleni 58 frt 14 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a muraszombati kir. jbiróság) területén levő Kükecs község határában fekvő, a kükecsi 48. telekjkvben felvett A. I. 1—8. sor és 9. házszámu ²/₈ telekből végrehajtást szenvedőket illető ²/₄ részre az árverést 400 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1886. évi deczember hó 18-án** délelőtti 10 órakor Kükecs község birájának házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt Igm. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Muraszombatban, 1886. évi szeptember 8-án a kir. jbiróság, mint tkkvi hatóságnál.
AGUSTICH PONGRÁCZ, kir. jbiró.

Férfierő
Elveszett és elgyengült
Tehetetlenség
Biztos segély! A cs. kir. szab. carbon nemi szervi zuhanynyal bárki is **minden utóbajtól ment**en meggyógyithatja biztosan s állandón, gyakran még két nap alatt ott is, ahol már semmi sem használt, még az évek óta tartó tehetetlenséget és magömlést is kellemes, külsőleges é zrevétlen gyógymóddal. A legelőkelőbb professorok és orvosi szaklapok, a legmelegebb orvosi ajánlatok s a gyökeresen kigyógyitottak ezerekre menő köszönetiratai minden érdek nélkül ajánlják a szenvedőknek a carbonzuhany azonnali megrendelését, mely állandó sikert biztosit. Teljesen felszerelve s használati utasitással, valamint **orvosi nyilatkozatokkal 5 frt 80 kr.** Titoktartás mellett megküldés és a csomagolás a tartalmat és eredetét nem árulják el.
A cs. kir. szab. carbon zuhany főraktára dr. Altmann Károly ur rendelő intézetében, **Bécs, VII. Mariahilfstrasse 80.**
(115. 52—9.)

A legujabb találmányok csodája az iparban!

Igen fontos és nélkülözhetlen az emberi jólét és kényelmességre és pedig minden családnak, a gazdaságoknak, földbirtokosoknak általában a legujabban feltalált, egész Európára cs. kir. szabadalmazott

Vajköpülő-gép,

mely sem ütő-, lökő- avagy habaró-rendszer, hanem ujonnan feltalált, cs. kir. szab. uj szerkezetü vágórendszere által tünik ki. A ki tehát hamisitatlan, tiszta, erőteljes és izletes vajat akar, készitse azt egyedül maga, egész kényelmesen, akár egy 8 éves gyermek segitségével legfeljebb 3—5 percznyi időtartam alatt A gépezet tisztántartása és szétszedése a minden nyelven nyomatott használati utasitás szerint történik, igen egyszerüen, könnyen és gyorsan. Ezen köpülőgép alkalmazásával 5 percz alatt hamisitatlan tejből édes vagy savanyu tejfelt, — 3 percz alatt a képzelhető legtisztább és legizletesebb tea-vajat lehet előállitani.

Hogy bárki ezen minden tekintetben hasznos gépet megszerezhesse, ajánlom azokat a következő legolcsóbb árakon és pedig:

1. sz. (5 liter térmennyiséggel) **8** frt.
2. sz. (10 „ „) **11** „ **50** kr.
3. sz. (25 „ „) **35** „ —
4. sz. (45 „ „) **45** „ — hévmérővel együtt.

Megjegyzés. Ezen cs. kir. szab., csupán finom és tartós érczből készitett gépezet az eddig feltalált gépekkel szemben azért érdemel előnyt, mert a vajkészités tekintetében ugy minőség, valamint mennyiség tekintetében fölülmulja azokat és a mellett a háznak örökké hű, tartós és csinos szolgája marad. Annak bizonyságául, hogy ezen hirdetésem valóságon alapul, nyiltan kijelentem, miszerint a pénzt bárkinek is visszaadom, a ki ezen géppel a várt sikert el nem éri. A megrendelés tehát minden koczkáztatás nélküli. — Megrendelések vagy készpénz, avagy utánvét mellett történnek és megbizások kizárólag intézendők: (144. 30—11.)

An die öst.-ung. General-Vertretung, Universal-Export-Bureau S. LÖW, Wien, II., Nordbahnstrasse Nr. 26.

Mária-czelli gyomorcseppek,

jeles hatásu gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen, és felülmulhatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rosz szagu lehellet, szelek, savanyu felböfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, hugykő-képződés, tulságos nyálka-képződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörcs, székszorulat, a gyomornak tulterheltsége étel és ital által, giliszta, lép- és májbetegség, ugyszintén arany-eres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 35 kr.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben:

BRADY KÁROLY

„az őrangyalhoz“ czimzett gyógyszertárában **Kremzierben,** Morvaországban.

Kapható **Muraszombatban:** BÖLCS BÉLA gyógytárában a „Magyar Koronához,“ valamint az ország minden gyógyszertárában. (45. 52—24)

Ugynokok és utazok nélkül. Üzletünk utánzóitól óvjuk a közönséget!

Legnagyobb takarékosság

Elvünk: jót, olcsón, pontosan és lelkiismeretesen. Több elismerő-levél.

jut mindazok részére, kik **gyarmat-áruinkat,** csemegéket stb. nálunk rendeli meg. Egyetlen kisérlet elég tanusagot nyujt áruink kitünőségéről, **mi mellett mi sem koczkáztatik, miután a nem tetsző árukat minden ellenszólás nélkül bármi mással átcseréljük, avagy a pénzt visszaadjuk. Nem létezik ennél a lelkiismeretesség nagyobb bizonyitéka. — LEGUJABB! Kávé-alkatrész,** melyből 4 deka elegendő 5 klg. kávéhoz, ingyen csatoltatik minden kávé-szállitmányhoz, ez az olcsóbb kávénak is a legkellemesb zamatot adja.

5 kg. **afrikai mocca** . . . csak frt 3.60	8 doboz **lazacz,** legfin. fontja csak frt 4.15
5 kg. **gyöngy** „ erős, szap. „ „ 4.20	2 kg. **gyengén sóz. caviár, uj** „ „ 4.05
5 kg. **cuba,** legf., zöld, erős „ „ 4.30	4 liter **I-a jamaica rum** . . „ „ 4.—
5 kg. **arany jáva,** ig. aromat. „ „ 5.30	4 liter legfin. **ör. pale-cognac** „ „ 7.30
5 kg. **gyöngykávé,** zöld, ig. fin. „ „ 5.75	5 kg. finom **Matjes heringek** „ „ 2.55
5 kg. **arab mocca,** tüzes, nem. „ „ 5.90	4 kg. **zsiros heringek,** finom körülbelül 40 db . . . . „ „ 1.70
Thea a legutóbbi termésből csinosan csomagolva	5 kg. **almaszeletek** . . . „ „ 1.95
1 kg. **Congo** . . . . . . „ „ 2.50	**Kisz halak** láda 240 db 1 k. „ „ 1.45
1 kg. **Souchong** . . . . . „ „ 3.50	láda 240 db 2 k. „ „ 2.40
5 kg. **finom rizs,** gyors. főzh. „ „ 1.15	Száraz **tőkehalak,** kics. 4¼ kg. „ „ 2.45
5 kg. **orosz korona Sardina,** hordóban . . . . „ „ 1.70	„ „ nagyok „ „ „ „ 2.80
5 kg. **páczolt hering** . . . „ „ 2.10	**Tőkehalak,** a legnagyob. „ „ „ „ 3.05
5 kg. **I-a páczolt angolna** vast. „ „ 3.85	**Minden** portómentesen, a csomagolást beleértve, minden utóköltség nélkül szállittatik

Teljes, több száz gyarmatáruról szóló árjegyzékek ingyen és póstadijmentesen küldetnek meg. (157. 24—4)

Stückrath & Co. Hamburger Waaren-Versandt, Hamburg.

Nyomatott Grünbaum Márk könyvnyomdájában Muraszombatban.